

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

**Bruselj, 12. marec 2009 (13.03)
(OR. en)**

7500/09

**Medinstitucionalna zadeva:
2009/0042 (COD)**

**AVIATION 41
CODEC 349**

PREDLOG

Pošiljatelj:	Evropska komisija
Datum:	11. marec 2009
Zadeva:	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EGS) št. 95/93 o skupnih pravilih dodeljevanja slotov na letališčih Skupnosti

Delegacije prejmejo priloženi predlog Komisije, ki je bil s spremnim dopisom direktorja Jordija AYETA PUIGARNAUJA poslan generalnemu sekretarju/visokemu predstavniku Javierju SOLANI.

Priloga: COM(2009) 121 konč.

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 10.3.2009
COM(2009) 121 konč.

2009/0042 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Uredbe (EGS) št. 95/93 o skupnih pravilih dodeljevanja slotov na letališčih
Skupnosti**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Uvod

1. Svetovna gospodarska in finančna kriza s svojo resnostjo in obsežnostjo resno vpliva na dejavnost letalskih prevoznikov. V zimski sezoni voznega reda letov 2008/2009 je povzročila izrazito zmanjšanje zračnega prometa. Gospodarska kriza bo zaznamovala tudi poletno sezono voznega reda letov 2009.

Po šestletni povprečni 3-odstotni rasti je Eurocontrol potem, ko v letu 2008 rasti ni bilo, decembra 2008 za leto 2009 pričakoval zmanjšanje števila letov v Evropi za 3 %. Eurocontrol je 25. februarja 2009 revidiral svojo oceno in napovedal padec med 8,1 % in 1,4 %, pri čemer je najverjetnejši padec za 4,9 %. Eurocontrol navaja, da se je promet močno zmanjšal konec leta 2008, in sicer samo decembra za 7 %. Glede na podatke Eurocontrola se je promet nizkocenovnih letalskih družb zmanjšal prvič po 15 letih; tako so te družbe novembra 2008 opravile 4 600 letov, kar je za 6,1 % manj kot novembra 2007. Pri poslovnih letih je bilo decembra 2008 zaznati 16-odstotno zmanjšanje glede na december 2007.

Več kot 80 % evropskih letališč je zabeležilo upad prometa (januarja 2009 se je potniški promet zmanjšal za 8 % do 10 % in tovorni promet za 25 % do 30 %), kar nakazuje, da gospodarska kriza vpliva na celotni sektor evropskega zračnega prometa.

2. Številke, ki so jih predložili evropski letalski prevozniki (AEA), prav tako kažejo na resnost položaja. Decembra 2008 se je tovorni promet zmanjšal za 21,4 %. V potniškem prometu se v letu 2009 pričakuje padec za 4 %. Prevozniki poudarjajo, da je v zadnjih 25 letih do podobnega padca prišlo samo ob treh priložnostih: leta 1986 zaradi dogodkov v Černobilu in vojne v Libiji; leta 1991 zaradi prve zalivske vojne in leta 2001/2002 zaradi terorističnih napadov v Združenih državah. AEA napoveduje, da se bodo poleti 2009 zmogljivosti zmanjšale med 6 % do 8 % pri številu letov ter med 9 do 12 % pri ponujenih sedežih (available seat kilometers).

3. Po podatkih Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov (IATA) se je obseg tovrnega prometa v decembru na mednarodni ravni zmanjšal za 22,6 %, na ravni evropskih družb pa za več kot 21 %. Številke, ki so bile objavljene 26. februarja 2009, za januar 2009 glede na januar 2008 kažejo na 5,6-odstotno zmanjšanje potniškega prometa in 23,2-odstotno zmanjšanje tovrnega prometa. IATA navaja, da so evropski prevozniki 5,7-odstotno zmanjšanje deloma kompenzirali z zmanjšanjem zmogljivosti za 3,6 %.

4. Komisija meni, da so trenutna gospodarska kriza in posledične prilagoditve storitev (ukinitve, zmanjšanje pogostosti) izjemne okoliščine, ki negativno vplivajo na letalske družbe. Zato morajo koordinatorji določbe Uredbe št. 95/93 o dodeljevanju slotov interpretirati tako, da letalskim družbam zagotovijo, da ne bodo izgubile slotov, ki jih zaradi posledic gospodarske krize niso uporabile (pravilo „uporabi ali izgubi“).

5. Če ne bo sprejeta odločitev o ohranitvi podedovane pravice do slotov, obstaja tveganje, da bodo letalske družbe ohranile obstoječe zmogljivosti, čeprav se bo povpraševanje znatno zmanjšalo, kar bi še povečalo sedanje gospodarske težave.

Določbe Uredbe o slotih

6. Kot navaja člen 10(2) Uredbe, je njena referenčna točka dodelitev in uporaba slotov znotraj ene sezone (načelo „uporabi ali izgubi“) in zlasti stanje na koncu sezone, ko so bili sloti dejansko uporabljeni. Člen zlasti določa, da imajo pravico do enakega zaporedja slotov v naslednji enakovredni sezoni le tisti letalski prevozniki, ki koordinatorju zadovoljivo dokažejo, da so slote uporabljali, kakor je to odobril koordinator, najmanj 80 % časa v obdobju, za katerega so jim bili sloti dodeljeni.

7. Poleg tega Uredba v členu 8(2) in členu 10(2) določa izračun stopnje uporabe konec sezone, ko so bili sloti uporabljeni, za pridobitev pravic za naslednjo enakovredno sezono.

8. Člen 10(4) navaja seznam razlogov, s katerimi lahko letalski prevozniki upravičijo neuporabo slotov znotraj ene sezone voznega reda letov. V točki (a) tega seznama so navedene nekatere nepredvidljive in neizogibne okoliščine, ki jih letalski prevoznik ne more obvladovati.

9. Uredba temelji na načelu, da je za dodelitev in spremljanje uporabe slotov odgovoren koordinator (člen 4(5) in člen 6). Koordinator svoje naloge opravlja neodvisno ter nevtralno, nediskriminatorno in transparentno (člen 4(2)–(3)). Zato niti Komisija niti države članice koordinatorjem ne morejo dati navodil, ki bi lahko vplivala na njihovo neodvisnost.

Iz tega torej sledi, da mora koordinator ob uporabi člena 10(2) in (4) delovati v skladu z načeli iz navedenega člena 4.

10. V takem položaju obstaja tveganje, da države članice drugače interpretirajo Uredbo, kar bi vodilo v pomanjkanje koherence pri uporabi člena 10(4) Uredbe v Skupnosti. Do tega je že prišlo ob krizi v letalskem sektorju po terorističnih napadih v Združenih državah. Zato je nujno posredovanje Skupnosti, da v sezonah voznega reda letov, prizadetih zaradi krize, na razumljiv in jasen način zagotovi pravno varnost glede uporabe načela „uporabi ali izgubi“, kakor je že to storila v letih 2002 in 2003 z uvedbo členov 10a in 10b.

11. Zato se predlaga, da se v Uredbo vstavi nov člen 10c, ki bo določal, da se koordinatorji zaradi gospodarske krize strinjajo, da letalski prevozniki za poletno sezono voznega reda letov 2010 obdržijo iste slote, kot so jim bili dodeljeni za poletno sezono voznega reda letov 2009 (29. marec 2009 do 24. oktober 2009).

12. Da ne bi zapravili zmogljivosti v zvezi s sloti v sezonah, ki jih je prizadela kriza, lahko koordinatorji neuporabljene slote iz poletne sezone 2009 ponovno dodelijo v preostalem obdobju kot „ad hoc“ slote, ki jih lahko ostali prevozniki uporabijo, ne da bi s tem pridobili podedovano pravico do slotov.

13. Komisija bo še naprej analizirala vpliv gospodarske krize na letalski sektor. Če se bo položaj med zimsko sezono 2009/2010 (25. oktober 2009 do 27. marec 2010) nadaljeval, bo Komisija za zimsko sezono 2010/2011 lahko odločila o podaljšanju ureditve.

Časovni okvir

14. Pomemben vidik tega predloga je njegov časovni okvir. Začetna dodelitev slotov se izvede na konferenci IATA o voznih redih letov, in sicer novembra za prihodnjo poletno sezono in junija za prihodnjo zimsko sezono. Tako bodo sloti za poletje 2010 dodeljeni na

konferenci o voznih redih letov novembra 2009 in sloti za zimsko sezono 2010/2011 na konferenci junija 2010.

Člen 10(3) Uredbe določa, da lahko prevozniki vrnejo slote v pool pred 31. januarjem za naslednjo poletno sezono ali pred 31. avgustom za naslednjo zimsko sezono, ne da bi to vplivalo na izračun stopnje uporabe slotov, ki jim ostanejo.

Glede na svetovne smernice o voznih redih letov IATA morajo koordinatorji, potem ko določijo pravice do „podedovanih“ slotov, vsaki družbi poslati podrobnosti o „podedovanih pravicah“ do slotov, takoj ko jih koordinator določi, vendar ne pozneje kot:

- tretji ponedeljek v aprilu za „podedovane“ slote, kakor so bili dejansko uporabljeni v predhodni zimski sezoni,
- tretji ponedeljek v septembru za „podedovane“ slote, kakor so bili do tedaj dejansko uporabljeni v tekoči poletni sezoni.

15. Čeprav se dodelitev slotov za poletno sezono voznega reda letov 2009 zaključi 31. januarja 2009, bi sprememba Uredbe letalskim družbam omogočila prilagoditev njihovih dejavnosti in zmanjšanje obstoječih zmogljivosti, da bi upoštevali pravilo „uporabi ali izgubi“. Ker se poletna sezona 2009 začne 29. marca, mora predlagano pravilo začeti veljati čim prej.

16. V nasprotnem primeru obstaja veliko tveganje za tožbo s strani letalskih prevoznikov, ki so jim bili dodeljeni sloti na letališčih, ne da bi koordinatorji pri tem upoštevali utemeljitev izrednih razmer zaradi gospodarske krize med poletno sezono 2009.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EGS) št. 95/93 o skupnih pravilih dodeljevanja slotov na letališčih Skupnosti

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 80(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije¹,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij³,

v skladu s postopkom iz člena 251 Pogodbe⁴,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svetovna gospodarska in finančna kriza močno vpliva na dejavnost letalskih prevoznikov. V zimski sezoni voznega reda letov 2008/2009 je povzročila izrazito zmanjšanje zračnega prometa. Gospodarska kriza bo zaznamovala tudi poletno sezono voznega reda letov 2009.
- (2) Za zagotovitev, da letalski prevozniki zaradi neuporabe slotov, ki so jim bili dodeljeni za poletno sezono 2009, ne izgubijo pravice do teh slotov, je treba jasno in nedvoumno poudariti, da je navedena gospodarska kriza vplivala na to sezono. Komisija bo še naprej analizirala vpliv gospodarske krize na letalski sektor. Če se bo stanje med zimsko sezono 2009/2010 nadaljevalo, bo Komisija za zimsko sezono 2010/2011 lahko odločila o popolnem ali delnem podaljšanju.
- (3) Uredbo Sveta (EGS) št. 95/93 z dne 18. januarja 1993 o skupnih pravilih dodeljevanja slotov na letališčih Skupnosti⁵ je zato treba spremeniti. Ta sprememba v ničemer ne vpliva na pooblastila Evropske komisije v zvezi z uporabo členov 81 in 82 Pogodbe ES –

¹ UL C , str. .

² UL C , str. .

³ UL C , str. .

⁴ UL C , str. .

⁵ UL L 14, 22.1.1993, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 894/2002 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 142, 31.5.2002, str. 3), Uredbo (ES) št. 1554/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. julija 2003 (UL L 221, 4.9.2003, str. 1) in Uredbo (ES) št. 793/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 (UL L 138, 30.4.2004, str. 50).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

V Uredbo (EGS) št. 95/93 se vstavi člen 10c:

„Člen 10c

Za namene člena 10(4) se koordinatorji strinjajo, da imajo letalski prevozniki v poletni sezoni voznega reda letov 2010 pravico do enakih zaporedij slotov, kakor so jim bila v skladu z Uredbo dodeljena v času poletne sezone voznega reda letov 2009. Komisija bo še naprej analizirala vpliv gospodarske krize na letalski sektor. Če se bo stanje med zimsko sezono 2009/2010 nadaljevalo, bo Komisija v skladu s postopkom iz člena 13(2) za zimsko sezono 2010/2011 lahko odločila o popolnem ali delnem podaljšanju.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
Predsednik*

*Za Svet
Predsednik*